

Motion till riksdagen 2005/06: MJ438

av **Bo Bernhardsson och Hans Hoff (s)**

Försiktighetsstrategi för mobiltelefoni

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om behovet av forskningsinsatser och information för att klargöra och minimera riskerna med användning av mobiltelefoni och annan trådlös kommunikation.

Motivering

Mobiltelefonen är idag ett viktigt hjälpmedel för allt fler yrkesarbetande och för allmänheten över hela världen, inte minst i Sverige. Under rekordåret 2004 såldes upp emot 3 300 000 mobiltelefoner i Sverige och antalet abonnemang är redan fler än invånarna. Vi ser också en snabb ökning av andra typer av trådlös kommunikation (bärbara datorer, telefoner, handsfreeutrustning, övervakningssystem m.m.) med frekvenser i mikrovågsområden. Den fasta telefonin ersätts i snabb takt av mobila lösningar. Denna utveckling är positiv för Sverige och utbyggnaden av 3 G-nätet kommer sannolikt att ytterligare stärka Sveriges position på IT-området.

Strålningen från mobiltelefoner oroar dock många människor och flera forskarrapporter pekar på betydande risker med långvarig mobiltelefonanvändning. Den bedömning som SSI och andra ansvariga europeiska myndigheter gjort är dock att det inte finns vetenskapliga bevis för att det finns allvarliga hälsoeffekter vid normal användning. Men man är enig om att det finns osäkerhet och kunskapsluckor och att det krävs mer forskning. Myndigheterna anser därför att man ska tillämpa en försiktighetsstrategi och hålla nere strålningen som användarna utsätts för. Brittiska strålskyddsmyndigheten rekommenderar t.ex. att barn normalt inte ska använda mobiltelefon.

Som ofta med ny teknik och utveckling så finns det okända risker. När datorerna gjorde sitt intåg på kontoren under 1980-talet bejakades den tekniska utvecklingen men flera forskningsrapporter visade på allvarliga effekter av

Fel! Okänt namn på

strålningen. Många rapporter från arbetsplatserna visade också på kraftiga besvär och problem med den nya tekniken.

Strategin för att möta dessa problem blev mer forskning för att bedöma riskerna, men det viktigaste var att användarna och deras fackliga organisationer började ställa krav. Kraven var grunden för det som senare blev TCO-märkningen av bildskärmar. Idag är TCO-märkningen en världsstandard som påverkat den tekniska utvecklingen till nytta för användarna.

Vår uppfattning är att vi behöver en liknande strategi för mobiltelefoni och trådlös kommunikation, en strategi som innehåller

- ökade forskningsinsatser för att öka klarheten om riskerna
- utveckling av mät- och bedömningsmetoder för mobiltelefoner och krav på utformning av systemen och på tillbehör som t.ex. hands-free
- information och råd till köpare och användare om hur man minimerar den strålning användaren utsätts för.

En central del i en sådan satsning är alltså ett nationellt forskningsprogram, som det finns ett brett stöd för hos tillverkare, mobilteleoperatörer, ansvariga myndigheter, fackliga organisationer och politiker. Detta manifesterades vid den hearing som miljö- och jordbruksutskottet ordnade i februari 2004.

Ett sådant nationellt forskningsprogram skulle inriktas på två huvudområden.

1. Bevaka och initiera forskning runt hälsorisker från mobiltelefoni/trådlös kommunikation. Detta i samarbete med de internationella program som finns bl.a. inom ramen för WHO och annat internationellt samarbete (Interphone m.m.).
2. Forskning och utveckling för att bedöma utrustningars (mobiltelefoner och trådlös utrustning, handsfreeutrustning, basstationer m.m.) emissionsegenskaper och metoder för att bedöma användarnas exponering för olika typer av utrustning i syfte att vidareutveckla krav och mätmetoder ur ett användarperspektiv och att kunna peka ut bästa möjliga teknik för att minimera användarnas exponering för strålning. Det är ett utvecklingsarbete som bör ske i nära samarbete med mobiltelebranschens aktörer och andra intressenter som fackliga organisationer och konsumentorganisationer.

Vad gäller tidigare nämnda informationsinsatser bör SSI och Arbetsmiljöverket i samverkan med mobiltelebranschens aktörer och andra intressenter som fackliga organisationer och konsumentorganisationer ta fram informationsmaterial, som dels handlar om risker med användning av mobiltelefoner och annan trådlös utrustning, dels ger råd om hur man kan minimera den strålning som användaren utsätts för genom val av utrustning och användningssätt och val av bästa möjliga teknik för installation av trådlösa nätverk på arbetsplatser och i offentliga miljöer.

Stockholm den 30 september 2005

Bo Bernhardsson (s)

Hans Hoff (s)